

FESTIVAL GREC DE BARCELONA

L'últim bolo del Circ Cric

La companyia de Tortell Poltrona no sortirà més de gira, farta de les traves burocràtiques

01

'TUTTO' POLTRONA
01. Els racons de la memòria és una antologia dels millors esquetxos del Cric. 02. El pallasso Tortell Poltrona. R. RIBAS

a
ara

El Circ Cric desplega la carpa per última vegada al festival Grec del 4 al 15 de juliol. Tanquen la gira d'*Els racons de la memòria* i anuncien un punt i a part. La falta d'ajuts de l'administració ha fet que es rendissin.

LAURA SERRA

BARCELONA. Era a finals dels anys setanta quan, dins d'un 2CV, una ànima de pallasso va escriure *circ* al baf que entelava el vidre del cotxe. En sortir a fora, la paraula era *cric*. "Aquell palíndrom era el que nosaltres volíem fer: *circ* del dret i del revés, fora de les famílies tradicionals", explica Tortell Poltrona, l'aliè que acompanya Jaume Mateu des de fa més de tres dècades. El 1981 es concretava aquella idea gairebé revolucionària en "una època que no hi havia res" i estenien la carpa del Circ Cric, un circ que bevia de Brossa, Miró i Foix. "Els ens van enviar al festival de Montecarlo i allò ens va semblar bestial", recorda Mateu. Van pensar a recrear-ho a Barcelona, però adaptant el desafiament de les lleis de la física a la tradició catalana. Els fundadors del Cric provenien dels titelles, la dansa i el teatre -"Els que ens hem dedicat a la comèdia venim dels Pastorets i els que s'han dedicat al drama vénen de la Passió", resumeix Mateu- i van ser pioners en un circ contemporani que era una bar-

reja de totes les arts escèniques. Van passar d'aficionats a professionals a l'acte. Des de llavors han insistit a acostar el circ a la gent: "N'hi ha que es pensen que els pallassos els van inventar la família Aragón i que el circ el va inventar l'Àngel Cristo", lamenta Mateu. Per això el 2002 van convertir-se en una companyia ambulante. Ara posen el punt i final a aquell projecte, "al calvari de les gires", diu Montserrat Trias, la Senyora Titat, tips de la manca d'ajuts i l'excés de traves burocràtiques. "L'administració no diferencia entre el circ que fa cultura i les estructures que fan fira. Ho sabíem, però ens pensàvem que ho podríem superar. I no ha estat així", resumeix.

La que serà l'última gira del Circ Cric va començar el 2009 amb *Els racons de la memòria* i acabarà al

festival Grec, dins la carpa muntada a Montjuïc, de demà al 15 de juliol. És un compendi dels millors números de la carrera del pallasso. Després se'ls podrà veure en espectacles de sala -Tortell Poltrona serà per Nadal al Teatre Lliure amb *Grimègies*- o a la seu estable a Sant Esteve de Palautordera, però la carpa del Circ Cric no es desplegarà més per les quaranta ciutats catalanes on han actuat en l'última gira i on han superat els 50.000 espectadors.

Els problemes que els han fet defallir s'han agreujat: sense una normativa nacional, amb requisits municipals desorbitats per a una estructura petita, un cost estructural elevat, l'augment del carburant, la crisi i, fins i tot, l'edat. "Hem demostrat que és possible i ara, si algú altre ho vol fer, fins i tot li podem regalar algun camió. Nosaltres ara ens volem centrar en reptes artístics i no a resoldre problemes de producció", deia ahir el pallasso. "Volem canviar el xip. No estem morts, però amb aquestes condicions no volem seguir, és una gimcana permanent".

Ja el 2007 van anunciar l'aturada del Circ Cric perquè la gira era insostenible i van posar contra les cordes la Generalitat. "Llavors sí que vam intentar tenir repercussió pública i aquells estralls van servir per muntar La Central del Circ, tot i que després els empresaris en vam quedar al marge. Ara no pretenem res més que viure amb dignitat. Estem cremats. El circ encara no ha fet la transició, com la justícia i el futbol", lamentava Jaume Mateu. —

Cronologia

30 anys d'un circ contemporani sota la carpa

1981

El Circ Cric planta la carpa al Parc de l'Escorxador

Tenien vint-i-pocs anys quan van obrir el Circ Cric artistes de teatre, circ, saltimbanquis i titellaires. Joan Miró, Joan Brossa i Charlie Rivel n'eren fans. Va durar un any.

1995

Es funda el CRAC, centre de recerca estable a Sant Esteve

Participen a l'Olimpiada Cultural. Neix el Festival de Pallassos de Cornellà i Pallassos sense Fronteres. Creen el centre de recerca al Parc Natural del Montseny.

2002

El Circ Cric comença la gira i guanya el Premi Nacional

Fa deu anys que van engegar la primera gira amb el lema "De la terra, solidari, diferent, contemporani". El 2005 van guanyar el Premi Nacional de circ.

2007

Es planten. Aturen una gira deficitària i es repleguen a la seu

Aturen la gira i plantegen un pols a l'administració perquè els ajudi. Proposen crear un circ estable. Neix La Central del Circ. El Cric es replega a Sant Esteve el 2008 i el 2010 creen un festival al Montseny.

02